

[Hanne Reintoft.]

stor del af nationalindkomsten og med et arbejderflertal i 1966-67, så havde man haft både økonomiske og politiske midler til i hvert fald at begynde.

Kravet om at gennemføre kontrol er og bliver et nødvendigt krav. Det gælder med hensyn til udenrigshandelen, for samtidig med at krav om forbrugsnedskæring som følge af valuta- og handelsoverskud går som en rød tråd gennem hele redegørelsen, forudsættes det, at hjemmemarkedet i stigende grad dækkes gennem import. Man regulerer forbruget ved at gøre de dårligst stillede endnu ringere stillede, mens ingen tænker eller taler om de velhavendes luksusforbrug og dettes indflydelse på valutabalancen. Kontrollkravet gælder også den prisdannelse, man tillægger en regulerende indflydelse: selv om man regner med og tilstræber en koncentration, f. eks. inden for forædling og omsætning i fødevarerbranchen, og selv om denne stordrift skulle billiggøre omkostningerne i disse led, forudsættes det, at landbrugsproducenten vil få en stadig mindre del af de priser, forbrugerne må betale. Den prislov, man er ved at gennemføre, viser, at det, man tilstræber, er en fortsat indkomstoverflytning fra producent og forbruger til de store selskabers anonyme aktionærer.

Et så vigtigt spørgsmål som vores lands råstoffer og deres anvendelse tager man ganske overfladisk på, og det kan jeg godt forstå, for det, man laver, er heller ikke særlig heldigt. Hvad angår f. eks. de nu aktuelle oliefund, har man ja fra politisk ansvarlig side overladt udnyttelsen til de fire af de amerikanske olieselskaber, hvis navne på forskellig ubehagelig måde er blevet kendt rundt omkring i verden sammen med Mærsk-koncernen, som just heller ikke har noget særlig godt ry i den danske befolkning. Almindeligvis fremstilles det næsten som en filantropisk gestus, at disse ædle selskaber vil påtage sig udgifter, fordi vi ikke skulle have råd til at klare dem selv. Sagen er jo, at vi for længst har betalt disse investeringer i form af skatter, som disse forskellige udenlandske og indenlandske selskaber på a-social måde har unddraget sig.

Det er naturligvis ikke nok at kræve offentlig kontrol, offentlig investering og nationalisering; afgørende bliver i sidste ende, hvem der leder disse virksomheder, og i hvis

interesse det sker. Redegørelsen beklager, at de enkelte sektorer og administrative niveauer, dvs. stat, amt og kommune, kan disponere suverænt. Alle erfaringer viser imidlertid, at en virkelig og demokratisk planlægning ikke blot er et administrativt spørgsmål, men også et demokratisk. Derfor er virkelig planlægning nøje forbundet med krav om folkelig medbestemmelse; det gælder for arbejderne på den enkelte fabrik, i de enkelte brancher og i landsmålestok og tilsvarende for andre befolkningsgrupper.

På linje hermed burde en perspektivplan udformes sådan, at den kunne sættes til diskussion i befolkningen, og sådan at man lyttede til befolkningens råd og meninger i stedet for at tage det som én fornærmelse, når folk kommer herind for at sige, hvordan de opfatter det hele. Det tilstræbes ikke og vil ikke blive tilfældet, men én ting kan enhver vurdere: her er den nuværende regerings vurdering og målsætning, og den viser, at regeringens politik på vigtige sociale og kulturelle områder ikke blot betyder stagnation, men direkte nedbrydning og forringelse af det, man tidligere har opnået. Den viser, at hvis regeringen vil fortsætte, burde den have dømt sig selv, men redegørelsens oversigter over udviklingen i 60'erne viser også, at ondets rod går længere tilbage end til dannelsen af denne regering, og derfor står valget for det danske folk ikke blot mellem den nuværende og en anden regering, men mellem den politik, der føres, og en anden politik. Mange års erfaringer viser, at en sådan ny politik får arbejderne ikke ved samarbejde til højre, men ved aktiv samling til venstre, ikke på et tilfældigt personligt grundlag, men om en fælles planmæssigt fastlagt politik, hvis hele perspektiv viser fremad på en helt anderledes sund og demokratisk måde.

Kai Moltke: Ja, vi befinder os jo heldigvis i den lykkelige situation, at disse linjer, som er fastlagt i perspektivplanen, ikke er noget, som står over for deres umiddelbare realisering; jeg vil have lov til at betragte den som et oplæg til diskussion blandt befolkningen i den kommende tid og overhovedet til en grundig drøftelse af tingene, før man træffer afgørende dispositioner og beslutninger, som kan indvirke på det fremtidige område.

Jeg skal begynde med et par af de bræn-